

Torek, 28. april 2015

P8_TA(2015)0108

Evropski film v digitalni dobi

Rezolucija Evropskega parlamenta z dne 28. aprila 2015 o evropskem filmu v digitalni dobi (2014/2148(INI))
(2016/C 346/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 167 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (UNESCO) z dne 20. oktobra 2005 o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov,
- ob upoštevanju Direktive 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorskih in sorodnih pravic v informacijski družbi ⁽²⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020) in razveljavitvi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES ⁽³⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 25. novembra 2014 o evropski avdiovizualni politiki v digitalni dobi ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. avgusta 2010 z naslovom Evropska digitalna agenda (COM(2010)0245),
- ob upoštevanju prvega poročila Komisije z dne 4. maja 2012 o izvajanju Direktive 2010/13/EU (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) Avdiovizualne medijske storitve in povezane naprave: Pretekli in prihodnji vidiki (COM(2012)0203),
- ob upoštevanju prvega poročila Komisije z dne 24. septembra 2012 o izvajanju členov 13, 16 in 17 Direktive 2010/13/EU za obdobje 2009–2010, Spodbujanje evropskih del v linearnih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, načrtovanih v EU (COM(2012)0522),
- ob upoštevanju tretjega poročila Komisije z dne 7. decembra 2012 o izzivih za evropsko filmsko dediščino iz analogne in digitalne dobe (SWD(2012)0431) glede izvajanja Priporočila 2005/865/EC Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2005 o filmski dediščini in konkurenčnosti z njo povezanih industrijskih dejavnosti,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. decembra 2012 o vsebini na enotnem digitalnem trgu (COM(2012)0789),

⁽¹⁾ UL L 95, 15.4.2010, str. 1.

⁽²⁾ UL L 167, 22.6.2001, str. 10.

⁽³⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 221.

⁽⁴⁾ UL C 433, 3.12.2014, str. 2.

Torek, 28. april 2015

- ob upoštevanju Zelene knjige Komisije z dne 24. aprila 2013 z naslovom Priprave na popolnoma zlit avdiovizualni svet: rast, ustvarjanje in vrednote (COM(2013)0231),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. novembra 2013 o državni pomoči za filme in druga avdiovizualna dela ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. maja 2014 naslovom Evropski film v digitalni dobi – povezovanje kulturne raznolikosti in konkurenčnosti (COM(2014)0272),
 - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 4. decembra 2014 o evropski kinematografiji v digitalni dobi,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. novembra 2011 o evropski kinematografiji v digitalni dobi ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. septembra 2012 o spletni distribuciji avdiovizualnih del v Evropski uniji ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. maja 2013 o izvajanju direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. marca 2014 o pripravah na popolnoma zlit avdiovizualni svet ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0123/2015),
- A. ker je film ekonomska in kulturna dobrina, ki mnogo prispeva k rasti evropskega gospodarstva in zaposlovanju, hkrati pa oblikuje evropsko identiteto tako, da odraža kulturno in jezikovno raznolikost, promovira evropsko kulturo prek meja, spodbuja kulturno izmenjavo in vzajemno razumevanje med državljani ter prispeva k oblikovanju in razvoju kritičnega razmišljanja;
- B. ker je treba potencial kulturnih in ustvarjalnih sektorjev v Evropi, zlasti potencial evropske filmske industrije, še polno izkoristiti pri promociji evropske kulturne raznolikosti in dediščine ter ustvarjanju trajnostne rasti in delovnih mest, ki bi koristili tudi drugim gospodarskim sektorjem in Evropi zagotovili konkurenčno prednost na svetovni ravni;
- C. ker je evropska filmska industrija s 1 500 filmi, ki so izšli v letu 2014, med največjimi svetovnimi proizvajalci, vendar je zanje značilna heterogenost, tako glede financiranja kot vrst produkcije;
- D. ker so za evropske filme značilne kakovost, izvirnost in raznolikost, vendar pa jih zaradi velike mednarodne konkurence pestijo omejena promocija in distribucija v Evropi ter težave pri izvozu prek meja Unije, kar se kaže v razmeroma nizkih stopnjah občinstva, obenem pa se soočajo z veliko mednarodno konkurenco in težavami pri distribuciji v Evropi in zunaj nje;
- E. ker ostaja širjenje evropskih nenacionalnih filmov v državah članicah šibko, kljub velikemu številu, ki se jih proizvede vsako leto, neevropske produkcije pa se znotraj Unije distribuirajo v širokem obsegu;
- F. ker raznolikost evropskih filmov odraža bogatost in moč evropske kulturne in jezikovne raznolikosti, kar pomeni, da je evropski filmski trg naravno razdrobljen;
- G. ker je spodbujanje kvalitetne filmske produkcije še zlasti pomembno za manjše države članice EU z majhnim številom govorcev jezika;

⁽¹⁾ UL C 332, 15.11.2013, str. 1.

⁽²⁾ UL C 153 E, 31.5.2013, str. 102.

⁽³⁾ UL C 353 E, 3.12.2013, str. 64.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0215.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0232.

Torek, 28. april 2015

- H. ker evropski ustvarjalni podprogram MEDIA nudi nove vire financiranja in možnosti za distribucijo in širjenje evropskih nenacionalnih filmov ter za razvoj publike in podporo medijskemu opismenjevanju;
- I. ker bi morala biti med ključnimi cilji enotnega digitalnega trga izgradnja zaupanja v internet ter izboljšanje dostopa do zakonitih avdiovizualnih vsebin, s čimer bi prispevali k naložbam v evropske filme;
- J. ker predvajanje v kinematografih, kot prvi način uporabe, še naprej ustvarja velik del filmskih prihodkov in je zato bistvenega pomena za financiranje proizvodnje in distribucije evropskih filmov, obenem pa ima ključno vlogo za uspeh filmov v poznejših fazah predvajanja;
- K. ker bi vse več evropskim filmom s skromnim proračunom za produkcijo in promocijo koristile prožnejše strategije predvajanja ter hitrejša dostopnost v okviru storitev videa na zahtevo;
- L. ker bi z boljšo organizacijo projekcij karseda povečali potencialno občinstvo, nezakonit ogled filmov pa bi bil manj privlačen;
- M. ker člen 13(1) direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah države članice obvezuje, da zagotovijo, da ponudniki storitev na zahtevo spodbujajo evropska dela; ker se ta določba izvaja na različne načine z različnimi ravni zakonskih zahtev, zaradi česar so se nekateri ponudniki odločili za delovanje v državah članicah z najnižjimi zahtevami;
- N. ker je večina javnega financiranja evropske filmske industrije iz nacionalnih in evropskih virov namenjena filmski produkciji;
- O. ker je v členu 14 Uredbe (EU) št. 1295/2013 o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa navedeno, da „Komisija vzpostavi Jamstveno shemo za kulturne in ustvarjalne sektorje“ z namenom lajšanja dostopa MSP v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih do financiranja ter omogočanja sodelujočim finančnim posrednikom, da učinkoviteje ocenijo tveganja, povezana s projekti, za katere želijo MSP pridobiti posojila in financiranje;
- P. ker je Komisija v svojem tretjem poročilu z dne 7. decembra 2012 o izzivih za evropsko filmsko dediščino iz analogne in digitalne dobe opozorila, da je digitaliziranega le 1,5 % evropske filmske dediščine; ker ta odstotek do danes ostaja enak, kljub večkrat izraženim pomislekom, da bi večji del te dediščine utegnil biti izgubljen za prihodnje generacije, kot na primer kaže primer, da se je ohranilo le 10 % nemih filmov;
- Q. ker digitalizacija in medijska konvergenca ustvarjata nove priložnosti za distribucijo in promocijo evropskega filma prek meja ter velik potencial za inovacije in fleksibilnost, kar povzroča pomembne spremembe v obnašanju in pričakovanjih gledalcev;
- R. ker je ključnega pomena zagotoviti sredstva za digitalizacijo, ohranjanje in spletno dostopnost filmske dediščine in z njo povezanega gradiva ter vzpostaviti evropske standarde za ohranjanje digitalnih filmov;
- S. ker lahko medijska in zlasti filmska pismenost državljanov prispevata k razvoju kritičnega razmišljanja in razumevanja ter spodbujata ustvarjalnost in sposobnost izražanja državljanov;
- T. ker bi morale avtorske pravice v digitalni dobi še naprej spodbujati naložbe v filmsko produkcijo in ustvarjanje ter zagotoviti ustrezno plačilo za imetnike avtorskih pravic, hkrati pa spodbujati razvoj novih storitev in čezmejnega dostopa državljanov ter kulturnim in ustvarjalnim sektorjem omogočati, da še naprej prispevajo k rasti in ustvarjanju delovnih mest;

Torek, 28. april 2015

U. ker je treba zagotoviti učinkovito izvajanje Direktive 2012/28/EU o nekaterih dovoljenih uporabah osirotelih del ter da so filmi, zajeti z opredelitvijo osirotelih del, javno dostopni;

Promocija, čezmejna distribucija in dostopnost

1. spodbuja evropsko filmsko industrijo, naj še nadalje razvija nove inovativne storitve, poslovne modele in distribucijske kanale, da bi se izboljšala čezmejna dostopnost evropskih filmov v Uniji in onstran njenih meja, da bi imeli gledalci v vsej Uniji dostop do vse večje palete filmov na vse številnejših platformah; v zvezi s tem meni, da bi morala evropska filmska industrija posnemati primere najboljših komercialnih praks zunaj Unije;
2. priznava vpliv nepooblaščen uporabe del na ustvarjalni cikel in pravice ustvarjalcev; poudarja potrebo po obsežnejši zakoniti visokokakovostni ponudbi in ozaveščanju mladih;
3. predlaga, da se možnosti za razvoj čezmejne prenosljivosti avdiovizualnih storitev še nadalje raziščejo, ob tem pa naj se upoštevajo hitra rast videov na zahtevo in spletne transakcije v Uniji, kar bi gledalcem omogočilo dostop do filmov ne glede na to, kje se nahajajo;
4. poudarja pomen ciljno usmerjenega marketinga v vsej Uniji, ki upošteva kulturne posebnosti evropskega občinstva, da se tako zagotovi boljša in učinkovitejša promocija evropskih filmov;
5. skladno s tem spodbuja večji dostop do podnaslovljenih filmov, da se poveča čezmejna distribucija evropskih filmov, med gledalci poveča zavest o evropski kulturni in jezikovni raznolikosti ter izboljša medsebojno razumevanje;
6. zlasti opozarja na vlogo programa MEDIA pri spodbujanju podnaslavljanja in sinhronizacije, da bi izboljšali razpoložljivost evropskih filmov, predvsem v izvirnih različicah s podnapisi, s pomočjo katerih se spodbuja distribucija filmov ter izboljšujeta poznavanje in razumevanje evropskih kultur in jezikov;
7. poudarja pomen nedavno sprejetega pripravljalnega ukrepa z naslovom „Množičenje podnaslavljanja za povečanje kroženja evropskih del“ ter prihodnjega dela Komisije za izvajanje tega ukrepa;
8. poleg tega podpira pobude, kot je na primer pilotni projekt Komisije z naslovom Spodbujanje evropskega vključevanja s pomočjo kulture, katerega namen je povečati število podnaslovljenih evropskih filmov tako, da se zagotovijo nove podnaslovljene različice izbranih televizijskih programov po vsej Evropi;
9. poudarja temeljni pomen nadaljnega izboljšanja dostopnosti filmov za invalidne osebe, zlasti prek zvočnih opisov in podnaslovov;
10. poudarja poseben pomen evropskih zasebnih in javnih radiodifuzijskih hiš za filmsko produkcijo, tako za televizijsko kot za kinematografsko koprodukcijo, ter poudarja njihovo vlogo pri zagotavljanju obstoja številnih – zlasti malih in srednjih – podjetij za filmsko produkcijo v Evropski uniji;
11. opozarja na vlogo nagrade EP LUX Prize, ki je skozi leta vse bolj priznana, pri spodbujanju evropskih filmov s pomočjo prevodov podnaslovov zmagovitega filma vseh 24 uradnih jezikov Unije, kar zagotavlja večjo vidnost in dostopnost evropskih filmov ter ozaveščenost o njih; poziva nacionalne parlamente, naj v sodelovanju z informacijskimi pisarnami Evropskega parlamenta v državah članicah dodatno spodbujajo nagrado LUX;
12. meni, da je treba spodbujati in podpirati evropske koprodukcije ter da lahko povečanje števila tovrstnih koprodukcij privede do širše distribucije evropskih filmov po vsej Evropi;
13. poleg tega poudarja vse večji uspeh visokokakovostnih evropskih televizijskih nanizank ter strateški pomen nadaljnega spodbujanja njihove produkcije, distribucije in promocije na evropskem in svetovnem trgu;

Torek, 28. april 2015

14. poziva vse države članice, naj razvijajo in promovirajo posebne dogodke, kot so filmski festivali tre pobude za potujoče kinematografe, da se spodbujata in podpirata širjenje in distribucija evropskih filmov na njihovem ozemlju;

15. predlaga okrepitev obstoječih ukrepov za optimizacijo cen vstopnic za kinematografe ter razvoj inovativnih promocij in abonmajskih ponudb, ki bi prispevale k zagotavljanju privlačnosti kinematografov in njihove dostopnosti vsem;

Formiranje občinstva

16. spodbuja distributerje in operaterje kinematografov, naj povečajo prepoznavnost in dostopnost filmov iz drugih evropskih držav, da bi razširili občinstvo;

17. priznava, da so kinematografi še vedno najpomembnejša mesta za predstavitev in promocijo filmov ter poleg tega mesta s pomembno družbeno razsežnostjo, kjer se ljudje srečujejo in izmenjujejo stališča; poudarja, da izginjanje malih in neodvisnih kinematografov, zlasti v majhnih mestih in manj razvitih regijah, omejuje dostop do evropskih kulturnih virov, dediščine in dialoga; s tem v zvezi poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo pomoč pri opremljanju vseh platen z digitalno projekcijsko in zvočno tehnologijo, da bi ohranili takšne kinematografe;

18. poudarja pomen spodbujanja filmov v zgodnji produkcijski fazi, da se izboljša širjenje filma in zagotovi večja ozaveščenost o njem med potencialnim občinstvom širom Evrope;

19. poudarja pomen programa MEDIA pri testiranju inovativnih pristopov za formiranje občinstva, zlasti z nudenjem podpore festivalom, pobudam za razvoj filmske pismenosti ter ukrepom za formiranje občinstva;

Enaki pogoji

20. opozarja na člen 13.1 direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki države članice obvezuje, da zagotovijo, da ponudniki storitev na zahtevo promovirajo evropska dela; poudarja, da se ta določba izvaja na neenake načine z različnimi ravni zakonitih zahtev ter da se zaradi tega lahko ponudniki odločijo, da bodo delovali v državah članicah z najnižjimi zahtevami;

21. meni, da bi morali biti pri financiranju ustvarjanja evropskih filmskih del udeleženi vsi, ki imajo pri neposrednem dajanju na voljo, trženju in posredovanju del, vključno s povezovanjem in dajanjem na voljo prek storitve videa na zahtevo, od evropskih filmskih del ekonomske koristi, četudi le posredne; poziva Komisijo, naj to stališče upošteva tudi pri preverjanju programov držav članic za podpiranje filma z vidika konkurence;

22. poziva Komisijo, naj to upošteva, ko bo predlagala pregled sedanjega zakonskega okvira, da se na evropskem avdiovizualnem trgu zagotovijo enaki in pošteni pogoji za vse ponudnike;

23. poziva platforme za video na zahtevo, tudi tiste, ki temeljijo na naročnini, naj omogočijo javen dostop do podatkov o številu ogledov posameznega filma v svojem naboru, da bi omogočile ustrezno oceno njegovega dosega;

Financiranje

24. meni, da za boljšo distribucijo evropskih filmov na evropskem in mednarodnem trgu, mora biti javno financiranje bolj uravnoteženo, da se poveča podpora razvoju, promociji in mednarodni distribuciji;

25. meni, da je treba realno povečati proračun za distribucijo, promocijo in trženje filmov, vendar ne na račun financiranja produkcije;

26. poziva države članice, naj zlasti povečajo javna sredstva, namenjena podpiranju zgodnje distribucije in promocije nacionalnih in nenacionalnih evropskih filmov v tujini;

Torek, 28. april 2015

27. poziva države članice, naj spodbujajo pobude za produkcijo, distribucijo, dostopnost evropskih filmov; meni, da uporaba enake znižane stopnje DDV za kulturna avdiovizualna dela, ki se prodajajo v spletnem okolju, kot tista, ki se ne, spodbuja rast novih storitev in vsebin;

28. izpostavlja vlogo jamstvenega instrumenta za kulturne in ustvarjalne sektorje pri omogočanju dostopa do financiranja malih in srednjih podjetij v kulturnem in ustvarjalnem sektorju in pri spodbujanju naložb finančnih posrednikov, kar bi povečalo možnosti financiranja filmske industrije;

29. spodbuja k ovrednotenju uspešnosti in učinkovitosti evropskih in nacionalnih programov za podpiranje filma, pri čemer naj se zlasti upošteva kakovost in doseg podprtih del, obenem pa tudi, v kolikšni meri so prisotni podporni instrumenti za trženje in formiranje občinstva ter koliko so učinkoviti; poziva Komisijo, naj na ta način opredeljene najboljše prakse posreduje drugim državam članicam EU;

30. opozarja, da so za produciranje in koproduciranje filmov potrebne precejšnje finančne naložbe in da sedanji pravni okvir ne preprečuje večozemeljskega licenciranja, ter poudarja, da bi morali tudi v prihodnje ohraniti raznovrstnost sistemov produkcije in distribucije, da bi spodbujali naložbe v evropske filme, se odzvali na jezikovno in kulturno raznolik evropski trg ter varovali in spodbujali kulturno raznolikost;

31. poudarja, da evropski filmi prejemajo sredstva iz velikega števila evropskih, nacionalnih in regionalnih javnih skladov ter da bi bilo treba spodbujati večje medsebojno dopolnjevanje pri uporabi teh skladov, da bi povečali njihovo učinkovitost;

Evropski filmski forum

32. pozdravlja pobudo Komisije, da se ustanovi Evropski filmski forum, da se izboljša strukturiran dialog o izzivih, s katerimi se trenutno sooča filmska industrija v digitalni dobi, za izboljšanje sodelovanja, kopičenja informacij in izmenjavo primerov najboljše prakse;

33. v zvezi s tem vse zadevne institucije poziva k širšemu vključevanju in medsebojnemu sodelovanju, zlasti z Evropskim parlamentom;

Medijska pismenost

34. poziva države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja za izboljšanje medijske pismenosti, zlasti filmske, v šolskih programih in ustanovah za kulturno izobraževanje ter naj razvijajo pobude na nacionalni, regionalni in lokalni ravni na vseh ravneh formalnega, neformalnega in priložnostnega izobraževanja in usposabljanja;

35. se zaveda pomena kinematografov kot mest za medgeneracijsko učenje filmske in medijske pismenosti ter pozdravlja ukrepe, ciljno usmerjene v spodbujanje te funkcije kinematografov;

36. opozarja na spodbujanje izobraževalnih filmov za mlade in podpira tekmovanja, ki jih spodbujajo v ustvarjanju avdiovizualnih del; poudarja tudi možnosti, ki jih ponuja program MEDIA pri spodbujanju projektov filmskega opismenjevanja;

Inovacije

37. podpira inovativne projekte in prakse, kot je pripravljalni ukrep Komisije za širjenje evropskih filmov v digitalni dobi, zasnovan za testiranje bolj prilagodljivega izhajanja filmov v medijih v več državah članicah, ter pozdravlja vključitev tega ukrepa v program Ustvarjalna Evropa;

Torek, 28. april 2015

38. meni, da lahko takšne pobude za bolj prilagodljivo izhajanje koristijo nekaterim vrstam evropskih filmov pri njihovi razpoznavnosti, doseganju občinstva, dobičku in nižjih stroških, ter spodbuja Komisijo in države članice, naj takim pobudam namenijo večjo pozornost;

Digitalizacija in arhiviranje

39. poziva države članice, naj zagotovijo digitalizacijo kinematografskih del in z zahtevo po oddaji standardnega digitalnega originala za digitalne filme vzpostavijo mehanizme obvezne oddaje za mednarodne digitalne oblike ali tem oblikam prilagodijo svoje obstoječe mehanizme;

40. poudarja pomen avdiovizualnih arhivov, zlasti tistih v ustanovah za filmsko dediščino in javnih radiodifuzijskih hišah, ter poziva države članice, naj jamčijo ustrezno raven financiranja in sisteme pridobivanja pravic za spodbujanje izpolnjevanja poslanstva javnega interesa, vključno z ohranjanjem, digitalizacijo ter omogočanjem javnega dostopa do filmske dediščine;

41. poudarja pomembno vlogo evropske digitalne knjižnice EUROPEANA kot digitalne knjižnice za evropsko avdiovizualno dediščino (tako filmsko kot televizijsko);

o

o o

42. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
